

NIVON

natuurvrienden

Ruggesteuntje

afdelingsblad Drechtsteden

juli – september 2023

Inhoud:

- Rubriek “Van de voorzitter”.
- Rubriek “Uit onze Nivongroepen”: een nieuwe wandelgroep voor de korte afstand?
- Terugblik op de Open Dag en Duurzaamheidsmarkt, 14 mei
- Biodiversiteit door het jaar heen
- Ook op het westdak natuurvriendelijke zonnepanelen
- Keti Koti in Dordrecht
- Agenda van de Cultuurgroep
- Buren op de Loswal: het gemaal is bijna klaar
- Nivon High Tea – afdeling Drechtsteden
- Nivon Najaarsmaaltijd – afdeling Drechtsteden
- Vooraankondiging: de DKR-najaarsklusdagen
- De kunstwerken van de wilgenstippelmot
- De Open Monumentendagen in Dordrecht

En verder nog:

- Activiteiten van onze vaste Nivongroepen, met agenda en adressen
- Ruggesteuntje-colofon
- Overige informatie en contactpersonen.

“Van de voorzitter”

Met het koude voorjaar nog in de gedachten trokken Chione en ik vorige maand met de auto naar Ierland, voor een royale vakantie. Lekker kamperen. Vanwege de reputatie van het land met gemiddeld 15 dagen per maand regen hadden we regenkleding en thermoshirts en -broeken bij ons en waren we op alles voorbereid. Echter: in bijna 4 weken is er geen bui gevallen en hebben we heerlijk gewandeld in mediterrane temperaturen rond de 25 graden. En zowaar met een droge tent thuisgekomen, bleek het in de Dordtse contreien ook al tijden droog en zelfs even erg warm. Het kan verkeren. Er blijkt steeds weer genoeg aan wel en wee van de afdeling en ons natuurvriendenhuis te melden voor een nieuwe editie en hopelijk is dat de moeite van het lezen waard. En deze keer zitten er wat extra foto's bij om het geheel nog wat 'op te leuken'.

We hebben ook een nieuwtje. Zo nu en dan zie je in de tekst een woord blauw onderstreept . Niet iedereen weet dat het dan om een hyperlink gaat. Als je er op klikt kom je op de betreffende webpagina, waar meer informatie over het onderwerp te vinden is. Veel leesplezier en een zomergroet.

“Uit onze Nivongroepen”: een nieuwe wandelgroep voor de korte afstand?

In elk nummer van het Ruggesteuntje brengen we een verslag of een verhaal van één van de vaste groepen van de afdeling, veelal als een ingezonden bijdrage. Deze keer gaat het om een poging van Cobie Bosgieter een nieuwe wandelgroep te starten, met wandelingen voor de korte afstand, in de omgeving van Dordrecht. Lees hieronder haar oproep.

“Zin in wandelen

Hey, ik ben Cobie Bosgieter, Nivonlid en houd van wandelen in de natuur. Met het verscheiden der jaren (inmiddels 74) is het aantal behapbare kilometers behoorlijk gereduceerd. Waren het er ooit 30 dan zijn het er nu nog max 5 of 6. Een beperking wellicht, maar het blijft lonken: buiten zijn in de natuur en bewegen.

Ik vind het leuk om in een steeds andere omgeving te lopen en mij te laten verrassen. Rond Dordrecht heb ik die inmiddels aardig verkend. Ik ben op zoek gegaan naar wandelingen iets verder - op ca. 10 à 20 km afstand van Dordrecht - en vond er een in Gorinchem, in de Avelingen en in Alblasserdam, Kinderdijk.

Twee wandelingen is niet veel maar wel een begin. Er moet nog meer duidelijk worden zoals bijvoorbeeld de frequentie: eenmaal per maand? Welke dag? Is er vervoer? Zijn er mensen die kunnen en willen rijden naar het vertrekpunt. Zijn er treinen of bussen of kan een veerdienst ons brengen?

Maar ook, is er animo? Zijn er mensen die dit idee samen met mij verder vorm willen geven?

Ik hoor graag. Stuur je ideeën naar webmaster.drechtsteden@nivon.nl. Wellicht kunnen we ergens in augustus al starten.”

Terugblik op de Open Dag en Duurzaamheidsmarkt, 14 mei

De jaarlijkse Open Dag op De Kleine Rug was – mede door het mooie weer – opnieuw een druk bezocht evenement. En voor ons een enorm succes. Alleen al in de ochtend bezochten ruim 300 belangstellenden ons natuurvriendenhuis en de gezellige duurzaamheidsmarkt. En 's middags kwamen daar nog eens zo'n 150 mensen bij. Het lijkt wel alsof we een abonnement op mooi weer hebben...

Zowel het huis als de hutten en het natuurkampeerterrein waren te bezichtigen, er waren begeleide wandelingen in het wilgenbos (de griend), en voor de kinderen was er de jaarlijkse workshop vogelhuisje timmeren. Ons Nivon-huisorkest verzorgde de muzikale omlijsting.

De duurzaamheidsmarkt in de intieme boomgaard maakte evenals vorig jaar deel uit van het Dordtse programma rond het biodiversiteitsweekend, waar het Nivon bij betrokken is.

Allerlei organisaties en instellingen op het terrein

van natuur, energie, en hergebruik waren opnieuw met een vracht aan info en verkoop aanwezig. En tenslotte namen we onder grote belangstelling met een “doopplechtigheid” het nieuwe overzetveer officieel in gebruik en werd de naam onthuld: de PetteVlet. De datum voor volgend jaar is inmiddels ook al bekend: zondag 2 juni 2024. Zet die maar vast in je agenda.

Biodiversiteit door het jaar heen

Zoals bekend neemt het Nivon deel aan de werkgroep Biodivers Dordt. Naast het weekend van de biodiversiteit gaan we samen met onze andere groene partners nu ook door het jaar heen activiteiten organiseren in het kader van het versterken van de biodiversiteit op het eiland.

Voorlopige planning en activiteiten:

7/8 juli: [nachtvlinderexcursie](#)

12 augustus: [zaadbommen maken](#)

9 september: nog niet bekend

7 oktober: bomenuitgifte en stekjesruil

9 november: winterlezing

14 december: winterlezing

11 januari: winterlezing

8 februari: winterlezing

14 maart: winterlezing

13 april: zaai/biodiversiteitsmarkt

11 mei: nog niet bekend

31 mei, 1 en 2 juni: weekend van de biodiversiteit

Noteer de data alvast in je agenda en houd [de website](#) in de gaten voor de definitieve data en de details.

Ook op het westdak natuurvriendelijke zonnepanelen

Op 15 juni zijn op het westelijke dak van De Kleine Rug de nieuwe serie van 27 stuks zonnepanelen aangebracht. Samen met de begin 2022 gelegde 30 panelen aan de oost- en zuidzijde van het huis benutten we nu dus maar liefst 57 zonnepanelen!

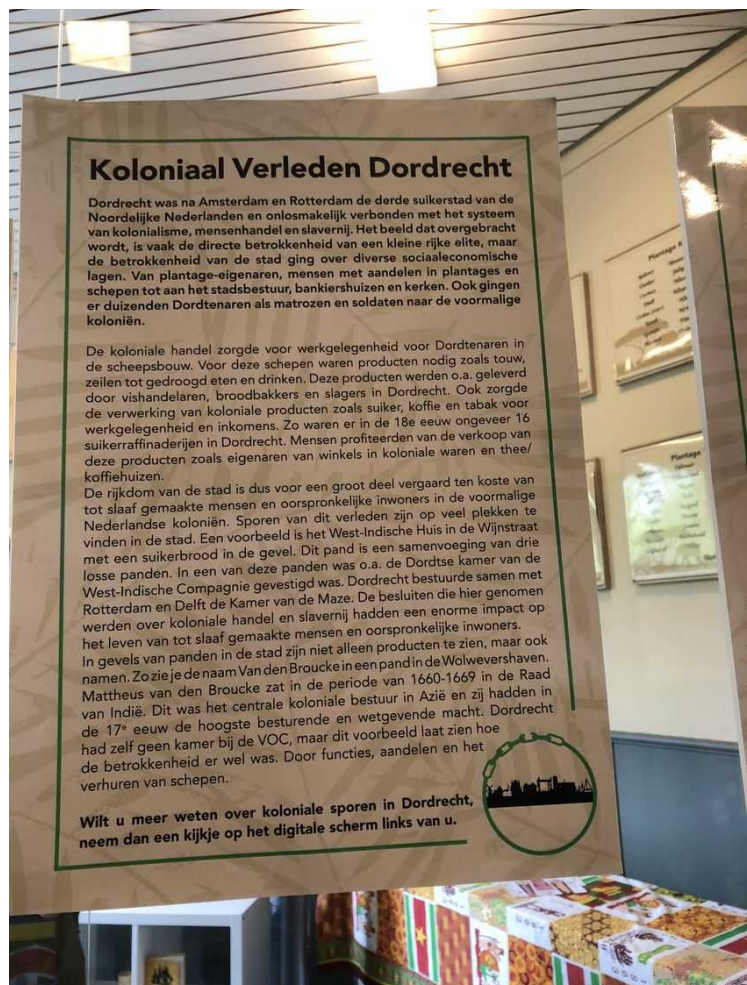

Dat is pas duurzaam en meer dan we nu aan elektriciteit verbruiken. Via het landelijke energiecontract van Nivon met Greenchoice kunnen we overtollige stroom tegen een gunstig tarief terugleveren. Maar we hebben ze aangeschaft om minder gas te gaan verbruiken en daartoe nemen we begin 2024 de volgende stap in de energietransitie: elektrische warmtepompen. Ze zijn al besteld, maar

zoals overal nu nog niet leverbaar. Even geduld, dus. Intussen kunnen we al wel de PetteVlet op zonnestroom laten varen...

Keti Koti in Dordrecht

Op 1 juli 1863 schafte Nederland als één van de laatste Europese landen de slavernij af, nadat – onder andere – de West-Indische Compagnie (WIC) in ongeveer 200 jaar tijd meer dan 600.000 Afrikanen als beesten verhandelde en als goedkope koopwaar naar Suriname en de Cariben overbracht. Toch moesten nog heel veel slaafgemaakten nog 10 jaar gedwongen – en tegen een schamel loon – op de plantages blijven werken, om de eigenaars van de plantages “te compenseren”. Pas op 1 juli 1873 werd in de Nederlandse koloniën de slavernij daadwerkelijk afgeschaft. Dit jaar is dat 150 jaar geleden en wordt daar meer dan voorheen bij stilgestaan.

Dordrecht heeft met meerdere plantages en suikerraffinaderijen in het bezit van Dordtenaren bepaald geen ondergeschikte rol gespeeld in de slavernij. De stad was de 3^e

suikerstad van ons land. Alleen in Amsterdam en Rotterdam werd meer suiker vanuit de plantages binnengebracht en verhandeld Er was zelfs een plantage onder naam Dordrecht, zie de foto. Je kunt je dus wel voorstellen dat ook aan vele monumenten die de stad rijk is het slavernijverleden kleeft. Voorbeelden daarvan zijn het Westindisch Huis en Stokholm.

Voor de eerste keer in Dordrecht werd op 30 juni en 1 juli uitgebreid stilgestaan bij Keti Koti; op 30 juni werden de slachtoffers van de slavernij in de Museumtuin herdacht en op 1 juli werd de dag van de vrijheid gevierd. We

waren erbij.

Laten we hopen dat het niet alleen blijft bij algemene excuses en gesubsidieerde feestjes, maar dat de huidige aandacht voor het slavernijverleden zal bijdragen tot beëindiging van alle vormen van racisme, uitsluiting en uitbuiting. Dat zal niet vanzelf gaan. Daar moeten we dagelijks bij stilstaan, want gedrag verander je niet zomaar...

Agenda van de Cultuurgroep

Namens de voorbereidingsgroep van de Nivon Cultuurgroep (Henriëtte de Keyser, Sybella Tournier, Maria Visser) heeft Maria de agenda van het derde kwartaal ingezonden:

“De Nivon cultuurgroep heeft alle in het tweede kwartaal geplande activiteiten kunnen uitvoeren. Er waren een bezoek aan De Stadslandbouwkas "de Oude Beer" en een bezoek aan Beeldentuin Ravesteyn. In De Stadslandbouwkas werd onder meer aandacht besteed aan de Nationale Zaaidag en het Nivon was hier vertegenwoordigd. Het bezoek aan de tentoonstelling Koloniale en slavernijverleden van Dordrecht in de Augustijnenhof werd op 30 juni gecombineerd met de Keti Koti herdenking in de Dordtse Museumtuin.

Voor het derde kwartaal was al aangekondigd dat we in juli naar Trompenburg Tuinen & Arboretum gaan. Dit gaat gebeuren op zondag 16 juli. Adres: Honingerdijk 86 (beneden) 3062 NX Rotterdam. De toegang is gratis voor Museumkaarthouders. Voor autobezitters: op zondag is het parkeren gratis. Er kan gecarpoold worden. Met het OV is Trompenburg bereikbaar met tramlijn 21 en 24 richting De Esch, uitstappen bij Woudestein. We verzamelen om 11.00 uur bij de ingang. Website: www.trompenburg.nl

In augustus is er weer Film in de Achtertuin (de Kloostertuin). Filmhuis The Movies heeft de naam gewijzigd in Studio De Witt, maar aan de programmering verandert hopelijk weinig. De data zijn: 4,11,12,18,19 en 25 augustus. Het succes van de avonden is afhankelijk van wat er vertoond wordt en van het weer. Over beide is op dit moment nog weinig te zeggen. De deelnemers van de cultuurgroep en belangstellenden krijgen nu kort voor de filmavonden meer informatie. Kaartjes kosten € 8,50.

In september is van 15 t/m 17 september het Internationaal Microfestival: www.poppentheaterdamiet.nl. Er zijn al een aantal voorstellingen uitverkocht. Daarom lijkt het handig zo spoedig mogelijk zelf kaartjes te kopen. De kaartjes kosten €20. Wij willen als groep aanwezig zijn op zondag 17 september 16:00 uur: "In kleine groepjes wandelen we door de prachtige binnenstad van Dordrecht. In onverwachte ruimtes worden drie voorstellingen gepresenteerd."

Voor alle activiteiten kan weer aangemeld worden bij Maria Visser: (e-mail) mvisserketting@hotmail.com of (whatsapp) 06-21538393.

Buren op de Loswal: het gemaal is bijna klaar

De verbouwing van het monumentale voormalige stoomgemaal aan de Losweg nr 2 heeft heel wat voeten in de aarde gehad, maar er komt nu schot in de zaak. Weliswaar is de woning al enige tijd bewoond, maar de naastgelegen nieuwbouw voor Stijl Architecten en het restaurant liep in de coronaperiode de nodige vertraging op. Inmiddels is alles zover, dat omstreeks december onze nieuwe buren het gebouw gaan betrekken. Hopelijk levert dat geen parkeerproblemen op...

Nivon High Tea – afdeling Drechtsteden

Op 28 augustus organiseren we nu al voor het 3^e jaar een High Tea voor de leden van de afdeling Drechtsteden. En ook nu doen we dat op De Kleine Rug. De leden van de Nivon EETGROEP Drechtsteden schotelen ons dan weer diverse soorten thee en lekkere hartige en zoete hapjes voor. De afgelopen jaren hebben we onder heerlijk zonnige omstandigheden op het terras kunnen doorbrengen, dus we zijn vol goede moed dat dat weer het geval kan zijn. Dankzij een bijdrage van het afdelingsbestuur blijven de kosten laag, namelijk € 6,- per persoon inclusief koffie en thee.

De high tea is geheel vegetarisch en duurt van 14.30 – 16.30 uur. De inloop is vanaf 14.00 uur. Na dat tijdstip kan er dus overgevaren worden, tel 078.6163555.

Om de voorbereidingen efficiënt te laten verlopen, vragen we je om je uiterlijk 13 augustus aan te melden bij Henriëtte (secre.drechtsteden@nivon.nl), onder vermelding van je naam + het aantal personen + eventuele dieetwensen. De betaling van de deelnamekosten doen we dan op de middag zelf, heel graag met gepast geld. Er is plek voor ruim 30 mensen. Dus meld je snel aan. Want VOL IS VOL!

Nivon Najaarsmaaltijd – afdeling Drechtsteden

Op 19 november organiseren we opnieuw een gezellige vegetarische najaarsmaaltijd voor leden van de Nivon-afdeling Drechtsteden en voor huiswachten/schippers van “De Kleine Rug”.

Met deze jaarlijkse maaltijd willen we als afdelingsbestuur de natuurlijke verbindingen tussen onze afdelingsleden, ons Nivonhuis en onze gastheren/-vrouwen (huiswachten/schippers) versterken. Met ingang van dit jaar verzorgt een nieuwe ploeg bestaande uit Peter, Hester en Dick een meergangenmenu in de grote zaal van het natuurvriendenhuis De Kleine Rug.

De maaltijd zal bestaan uit 3 à 4 gangen incl. koffie en thee + water, bier of wijn. De kosten zijn inclusief het gebruik van de zaal. Het volledige bedrag dient ter plaatse voldaan te worden op de avond zelf. Je kunt alleen contant afrekenen.

Aanmelden via e-mail met je naam en het aantal personen; er is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Wij sturen een bevestiging na ontvangst van je mail.

Praktische informatie:

- * Datum: 19 november 2023
- * Verzamelen: vanaf 17.15 uur bij de veersteiger aan de Loswalweg
- * Ontvangst: vanaf 17.30 uur in de Kleine Rug
- * Eindtijd: circa 20.30 uur
- * Kosten: € 15,-- per persoon
- * Aanmelden tot 1 november per mail: afd.drechtsteden@nivon.nl, onder vermelding van je naam + het totaal aantal personen
- * Betaling: contant, op de avond zelf.

We hebben ruimte voor maximaal 30 deelnemers, dus meld je snel aan. VOL=VOL!

Vooraankondiging: de DKR-najaarsklusdagen

De najaarsklusdagen op De Kleine Rug vinden plaats van maandag 6 t/m woensdag 8 november. Het huis met de hutten en het kampeerterrein worden dan winterklaar gemaakt, zoals elk jaar het geval is. En dat levert tientallen verschillende klussen op, zowel aan de opstallen als aan de boten en het terrein/groen. Als je het leuk vindt om mee te doen, houd dan die datums alvast vrij in je agenda. Meer info volgt.

De kunstwerken van de wilgenstippelmot

Lopend door de wilgenbossen in de Biesbosch zie je spookachtige verschijnselen. Het lijkt wel vervroegd Halloween. Ook op het terrein van De Kleine Rug zie je dit. De wilgen zijn volledig ingepakt, zoals op de deze week genomen foto's te zien is. Het gaat niet om gaas maar is het werk van de wilgenstippelmot, een kleine nachtvlinder (ongeveer 2 cm groot) die de bomen heeft ingepakt en in het webspinsel de eitjes heeft afgezet. Uit de eitjes komen rupsen, die zich tegoed doen aan de wilgenbladeren en daarna verpoppen, om later als wilgenstippelmot uit te vliegen. De bomen leiden geen ernstige schade: nadat de vele rupsen de boom (bijna) kaal hebben gegeten en zich verpoppen, komt de bladgroei

gewoon weer op gang. Overigens zijn de rupsen weer een overvloedig maal voor de vele vogels in de buurt, zoals mezen en boomklevers.

De Open Monumentendagen in Dordrecht

Zoals elk jaar kent Dordrecht met zijn meer dan 1000 monumenten niet één, maar twee monumentendagen. Die vallen dit jaar op zaterdag 9 en zondag 10 september. Meerdere monumentale gebouwen zetten hun deuren wagenwijd voor je open. Een mooie kans om te “Gluren bij de Buren” op plekken waar je normaal nooit komt.

Activiteiten van onze vaste Nivongroepen, met agenda en contactpersonen

Cultuurgroep: ongeveer 1x per maand.

Contact: Maria Visser, 078.6314764, mvisserkettering@hotmail.com

Eetgroep: ongeveer 1x per 6 weken.

Contact: Leni van Hattem, 06.30501800, lenivanhattem7@gmail.com

Fietsgroep: Elke zondag, 40-90 km.

Contact: Berrie van Es, 078.6168461, berrievanes@ziggo.nl

Leesgroep: 1^e woensdag van de maand.

Contact: Berrie van Es, 078.6168461, berrievanes@ziggo.nl

Viltgroep: in principe maandelijks, de datums opvragen bij Berrie van Es,

078.6168461, berrievanes@ziggo.nl

Vrouwengroep: 2^e en 4^e maandag van de maand.

Contact (tijdelijk): Tiny van Enkhuizen, 078-6211497, tinyvanenkhuizen@msn.com

Ruggesteuntje-colofon

Het Ruggesteuntje verschijnt 4 keer per jaar. Geef een wijziging in je e-mailadres svp door aan leden@nivon.nl. Wij krijgen dan vanuit de centrale administratie de wijzigingen door, zodat het Ruggesteuntje ook goed terecht komt.

De redactie en de opmaak van het Ruggesteuntje worden uitgevoerd door Jan van de Zedde, afd.drechtsteden@nivon.nl

Je bent altijd van harte welkom om hierbij ondersteuning te geven.

En dat geldt ook voor commentaar of suggesties ter verbetering.

De inleverdatum van eventuele kopij sluit op de eerste dag van elk kwartaal, dus 01 januari, april, juli, oktober.

Wil je meer (digitaal) nieuws over ons in Dordrecht gelegen natuurvriendenhuis De Kleine Rug en wil je hun nieuwsbrief ook ontvangen? Meld je dan als belangstellende aan op secr.dekleinerug@nivon.nl

Overige informatie en contactpersonen

Website: drechtsteden.nivon.nl

Volg ons ook op [Quodari](#), het eerlijke communicatiekanaal

Nivon Drechtsteden, bestuur.

* Jan van de Zedde, voorzitter, 06.39684875, afd.drechtsteden@nivon.nl

* Henriëtte de Keyser, secretaris, 06.27845768, secr.drechtsteden@nivon.nl

* Peter van Leth, penningmeester, pm.drechtsteden@nivon.nl

* Dick Spaans, algemeen bestuurslid

Bankrekening

NL24TRIO0379745003 tnv Nivon Drechtsteden

Bezorging papieren versie Ruggesteuntje.

Berrie van Es, 078.6168461, berrievanes@ziggo.nl

Wil je het Ruggesteuntje niet meer ontvangen?

Meld dat via een e-mail aan afd.drechtsteden@nivon.nl onder vermelding van je naam en je lidmaatschapsnummer. Wij halen je dan uit de verzendlijst.

For now: the end.

See you next time... in de volgende nieuwsbrief van oktober t/m december 2023.

natuurvrienden